

ЗАТВЕРДЖУЮ

директор школи

Наталія ПРИЙМАК

Освітня програма
середньої загальноосвітньої школи № 95 м. Львова
на 2022-2023 навчальний рік

Схвалено на засіданні
педагогічної ради школи
30.08.2022 р., протокол № 1
Голова педагогічної ради школи
_____ Наталія ПРИЙМАК

Розробники:

Приймак Н. – директор школи,

Москва Т. – заступник директора з навчально-виховної роботи,

Знак Л. – голова професійної спільноти вчителів природничо-математичного профілю,

Стрельчук Т. – голова професійної спільноти вчителів суспільно-гуманітарного профілю,

Бенець Н. – голова професійної спільноти вчителів художньо-естетичного профілю,
трудового навчання, фізичної культури та предмета «Захист України»,

Данилишин О. – голова професійної спільноти вчителів початкових класів, вчителів, які
викладають у школі I ступеня, вихователів ГПД,

Базюк О. – голова професійної спільноти асистентів вчителів, вчителів-дефектологів,
вчителя-логопеда, практичних психологів.

Шабаківська Р. – голова професійної спільноти класних керівників 1-11 класів.

Загальні положення

1. Освітня програма, розроблена відповідно до Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції Нова українська школа, на основі Типових освітніх програм початкової освіти, Типової освітньої програми ЗЗСО II ступеня, Типової навчальної програми ЗЗСО III ступеня, Державних стандартів освіти: Державного стандарту початкової освіти, затвердженого Постановою КМУ від 21.02.2018 № 87; Державного стандарту базової і повної загальної освіти, затвердженого Постановою КМУ від 23.11.2011 № 1392, Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою КМУ від 30.09.2020 р. № 898. Державного стандарту початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженого Постановою КМУ від 21.08.2013 № 607 – це єдиний комплекс освітніх компонентів, спланованих і організованих середньою загальноосвітньою школою № 95 для досягнення учнями результатів навчання.
2. Структурно-освітня програма закладу загальної середньої освіти – це сукупність освітніх програм різного рівня навчання (початкової загальної, основної загальної та середньої (повної) загальної освіти).
3. Освітня програма схвалюється педагогічною радою закладу загальної середньої освіти № 95 та затверджується директором школи.
4. Освітня програма після затвердження оприлюднюється на веб-сайті та/або інтернет-ресурсі закладу загальної середньої освіти.

Розділ 1. Призначення школи та засіб її реалізації

1.1. Призначення школи. Відповідно до вимог суспільства, часу, законодавчих актів в галузі освіти адміністрація школи, педагогічний колектив та батьківська громадськість вбачають головне призначення школи:

- у всебічному розвитку, вихованні і соціалізації особистості, яка усвідомлює себе громадянином України, здатна до життя в суспільстві, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності;
- у організації освітнього процесу відповідно до рівнів загальноосвітніх програм трьох ступенів освіти (Закону України «Про освіту», II розділ, стаття 12, п.3):

I ступінь - початкова загальна освіта тривалістю 4 роки;

II ступінь - основна загальна освіта тривалістю 5 років;

III ступінь - середня (повна) загальна освіта тривалістю 3 роки.

Призначення кожного ступеня навчання визначається Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», іншими нормативно-правовими актами;

- у забезпеченні рівного доступу до якісної освіти дітей, в тому числі дітей з ООП, які проживають у мікрорайоні шкоди, створення умов їх адаптації та соціалізації;
- у перебудові освітнього процесу на засадах особистісно-орієнтованої моделі освіти, реалізації компетентнісного підходу до викладання предметів;

1.2. **Основні засоби**, за допомогою яких адміністрація та педагогічний колектив реалізують призначення закладу загальної середньої освіти № 95:

1.2.1. основним засобом реалізації призначення є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм;

1.2.2. введення в навчальний план предметів і курсів, що сприяють загальнокультурному розвитку особистості та формують гуманістичний світогляд;

1.2.3. надання учням можливості вибору темпу засвоєння навчального матеріалу;

1.2.4. інтеграція навчальної та позанавчальної діяльності;

1.2.5. поглиблене вивчення окремих предметів;

1.2.6. розвиток умов інклюзивного навчання: вдосконалення навчально-матеріальної бази, організація діяльності команд супроводу дітей з ООП, розробка та реалізація, Індивідуальних програм розвитку, Індивідуальних навчальних планів учнів з особливими освітніми потребами;

1.2.7. освітні програми, які реалізує заклад загальної освіти № 95 спрямовані на формування в учнів:

- розуміння сучасної наукової картини світу;
- потреби до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення виховання працьовитості, любові до природи;
- розвиток національної самосвідомості;
- громадянської активної позиції (прагне брати активну участь у житті школи, здатної до адаптації до життя в громаді, сприяти його розвитку на засадах загальноєвропейських цінностей);
- поваги до прав і свобод людини, до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави, культури толерантності;
- створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм.

Розділ 2. Опис «моделі» випускника школи

2.1. Результатом («продуктом») діяльності педагогічного колективу щодо реалізації освітніх програм, забезпечення їх наступності, стане випускник школи:

2.1.1. **Модель випускника школи I ступеня:**

- взаємодіє з іншими особами усно, сприймає і використовує інформацію для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях;
- сприймає, аналізує, інтерпретує, критично оцінює інформацію в текстах різних видів, медіатекстах та використовує її для збагачення власного досвіду;
- висловлює думки, почуття та ставлення, взаємодіє з іншими особами письмово та в режимі реального часу, дотримується норм літературної мови;
- досліджує індивідуальне мовлення для власної мовної творчості, спостерігає за мовними явищами, аналізує їх.
- досліджує ситуації і визначає проблеми, які можна розв'язувати із застосуванням математичних методів;
- моделює процеси і ситуації, розробляє стратегії (плани) дій для розв'язування різноманітних задач;
- критично оцінює дані, процес та результат розв'язання навчальних і практичних задач;
- застосовує досвід математичної діяльності для пізнання навколишнього світу;
- відкриває світ природи, набуває досвіду в її дослідженні, шукає відповіді на запитання, спостерігає за навколишнім світом, експериментує та створює навчальні моделі, виявляє допитливість та отримує радість від пізнання природи;
- опрацьовує та систематизує інформацію природничого змісту, отриману з доступних джерел, та представляє її у різних формах;
- усвідомлює розмаїття природи, взаємозв'язки її об'єктів та явищ, пояснює роль природничих наук і техніки в житті людини, відповідально поводить себе у навколишньому світі;
- критично оцінює факти, поєднує новий досвід з набутим раніше і творчо його використовує для розв'язування проблем природничого характеру, втілює творчий задум у готовий виріб;
- дбає про власний побут, задоволення власних потреб та потреб тих, хто його оточує;
- ефективно використовує природні матеріали, дбаючи про навколишній світ;
- практикує і творчо застосовує традиційні та сучасні ремесла;
- знаходить, подає, перетворює, аналізує, узагальнює та систематизує дані, критично оцінює інформацію для розв'язання життєвих проблем;
- створює інформаційні продукти та програми для ефективного розв'язання задач, творчого самовираження індивідуально та у співпраці, за допомогою цифрових пристроїв та без них;
- усвідомлено використовує інформаційні і комунікаційні технології та цифрові пристрої для доступу до інформації, спілкування та співпраці як творець та споживач, а також самостійно опановує нові технології;
- усвідомлює наслідки використання інформаційних технологій для себе, суспільства, навколишнього світу та сталого розвитку, дотримується етичних, міжкультурних та правових норм інформаційної взаємодії;
- дбає про особисте здоров'я і безпеку, реагує на діяльність, яка становить загрозу для життя, здоров'я, добробуту;
- визначає альтернативи, прогнозує наслідки, ухвалює рішення з користю для здоров'я, добробуту, власної безпеки та безпеки інших осіб;
- робить аргументований вибір на користь здорового способу життя, аналізує та оцінює наслідки і ризики;

- виявляє підприємливість та поводить етично для поліпшення здоров'я, безпеки та добробуту.
- встановлює зв'язки між подіями, діяльністю людей та її результатами у часі, пояснює значення пам'ятних для себе та інших громадян України дат (подій); орієнтується у знайомому соціальному середовищі, долучається до його розвитку, пояснює вплив природи та діяльності людей на нього;
- працює з різними джерелами соціальної та історичної інформації, аналізує зміст джерел, критично оцінює їх;
- узагальнює інформацію з різних джерел, розповідаючи про минуле і сучасне;
- представляє аргументовані судження про відомі факти та історичних осіб, а також про події суспільного життя;
- має розвинуте почуття власної гідності, діє з урахуванням власних прав і свобод, поважає права і гідність інших осіб, протидіє проявам дискримінації та нерівного ставлення до особистості;
- усвідомлює себе громадянином України, аналізує культурно-історичні основи власної ідентичності, визнає цінність культурного розмаїття;
- дотримується принципів демократичного громадянства, бере активну участь у житті шкільної спільноти, місцевої громади
- виявляє художньо-образне, асоціативне мислення у процесі художньо-творчої діяльності через образотворче, музичне та інші види мистецтва;
- пізнає мистецтво, інтерпретує художні образи, набуваючи емоційно-чуттєвого досвіду, виявляє ціннісне ставлення до мистецтва;
- пізнає себе через художньо-творчу діяльність та мистецтво
- регулярно займається руховою активністю, фізичною культурою та спортом; демонструє рухові вміння та навички та використовує їх у різних життєвих ситуаціях;
- добирає фізичні вправи для підвищення рівня фізичної підготовленості;
- керується правилами безпечної і чесною гри, уміє боротися, вигравати і програвати;
- усвідомлює значення фізичних вправ для здоров'я, емоційного задоволення, гартування характеру, самовираження та соціальної взаємодії.

2.1.2. Модель випускника школи II ступеня, компетентності, які йому придатні:

- засвоїв освітні програми з усіх предметів шкільного навчального плану на рівні вимог державних освітніх стандартів основної загальної освіти;
- має стійку мотивацію до навчання;
- вміє застосовувати набуті знання для вирішення життєвих проблем;
- оволодів функціональною грамотністю, відповідними ІКТ та нормами медіаосвіти, загальноосвітніми вміннями мит, навичками проектної діяльності й роботи у складі групи, команди;
- досягнув власної компетентності як готовності до свідомого вибору подальшого освітнього маршруту;
- володіє державною мовою, патріот України, знає і поважає культуру України, дотримується традицій українського народу, загальнолюдських цінностей;
- проявляє інтерес до вивчення іноземних мов;
- здійснює самоконтроль та рефлексію навчальних дій;
- оволодів правилами здорового способу життя;
- дотримується культури поведінки, спілкування, толерантного ставлення до інших людей;

- здатний до свідомого вибору подальшого профілю навчання або свідомого вибору професії;

2.1.3. Модель випускника школи, компетентності, які придатні випускнику школи:

- творча, свідома, різнобічно розвинена особистість, здатна продуктивно працювати як індивідуально, так і в команді, в колективі;
- засвоїв освітні програми з усіх предметів шкільного навчального плану на рівні вимог державних освітніх стандартів повної загальної освіти
- засвоїв зміст вибраного профілю навчання на рівні, що забезпечуватиме вступ до закладу вищої професійної освіти та подальше успішне навчання;
- вільно володіє державною мовою, патріот України, знає і поважає культуру України, дотримується традицій українського народу, загальнолюдських цінностей;
- опанував одну-дві іноземні мови на рівні базовому рівні;
- достатньо володіє ключовими компетенціями, наскрізними вміннями загальнонавчальної діяльності, самоконтролем навчальних дій та рефлексією, навичками проектної та дослідницької роботи, культури праці;
- вільно використовує ІКТ;
- володіє навичками критичного мислення та вмінням застосовувати знання в реальних ситуаціях;
- прагне духовного саморозвитку;
- демонструє достатній рівень комунікативної культури, толерантного ставлення до інших людей;
- демонструє сформованість демократичних цінностей, відповідальність, усвідомлення своїх прав та обов'язків, володіє навичками міжнаціонального спілкування;
- має високу мотивацію до здорового способу життя;
- готовий до активної соціалізації та конкурентоспроможний в умовах інформаційного суспільства;

Розділ 3. Цілі та задачі освітнього процесу закладу загальної середньої освіти № 95

Нова українська школа ґрунтується на компетентнісно орієнтованому змісті освіти, спрямованому на формування компетентностей школярів, потрібних для успішної самореалізації в житті та суспільстві.

3.1. Загальні цілі та задачі освітнього процесу школи:

забезпечити:

- створення сучасного освітнього середовища, що відповідає меті, що ставить суспільство перед школою: всебічний розвиток свідомої особистості; яке забезпечить необхідні умови, засоби і технології для навчання учнів;
- засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту початкової, основної, середньої (повної) загальної освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту;
- наступність освітніх програм усіх рівнів;
- формування позитивної мотивації учнів до навчальної діяльності;

- соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів;
- умови для формування в учнів якостей громадянина України;
- забезпечення прав дітей з особливими освітніми потребами на якісний доступ до середньої освіти;

3.2. Цілі та задачі освітнього процесу школи I ступеня:

3.2.1. У 1-4-х класах освітній процес спрямований на втілення освітньої програми, складеної на основі Типової освітньої програми початкової освіти, цикл 1-2 класи; НУШ 2, керівник – Шиян Р. (наказ МОН України від 21.03.2018 № 268), у відповідності до Державного стандарту початкової освіти (Постанова КМУ від 21.02.2018 № 87) за такими освітніми галузями:

- мовно-літературна;
- іншомовна;
- математична;
- природнича;
- технологічна;
- інформатична;
- соціальна і здоров'язбережувальна;
- громадянська та історична;
- мистецька;
- фізкультурна.

3.2.2. Логічна послідовність вивчення предметів здійснюється відповідно до навчальних програм.

3.2.3. Освітній процес спрямований на досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.

3.2.4. У 2-в класі для дітей з порушеннями слуху (зі зниженим слухом) – Типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженої наказом МОН України від 26.07.2018 № 814 (додаток 1, Навчальний план спеціальних закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою для дітей з порушеннями слуху) за такими освітніми галузями:

- мовно-літературна;
- математична;
- природнича;
- соціальна і здоров'язбережувальна;
- громадянська та історична;
- технологічна;
- мистецька;
- фізкультурна.

3.2.5. Логічна послідовність вивчення предметів здійснюється відповідно до навчальних програм;

3.2.6. Освітній процес спрямований на досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.

3.3. Цілі та задачі освітнього процесу школи II ступеня:

3.3.1. **Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти.** Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року, повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року;

3.3.2. у **5-х класах** освітній процес спрямований на втілення освітньої програми, складеної на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (наказ МОН України від 19.02.2021 № 235 (додаток 1), у відповідності до Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою КМУ від 30.09.2020 р. № 898, за такими освітніми галузями:

мовно-літературна;
математична;
природнича;
технологічна;
інформатична;
соціальна і здоров'язберезувальна;
громадянська та історична;
мистецька;
фізична культура.

3.3.3. у **6-9-х класах** освітній процес спрямований на втілення освітньої програми, складеної на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (наказ МОН України від 20.04.2018 № 405 (таблиця 10, з вивченням двох іноземних мов), у відповідності до Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти (Постанова КМУ від 23.11.2011 № 1392) за такими освітніми галузями:

- мова і література;
- суспільствознавство;
- мистецтво;
- математика;
- природознавство;
- технології;
- здоров'я і фізична культура.

3.3.4 Логічна послідовність вивчення предметів здійснюється відповідно до навчальних програм;

3.3.5 освітній процес спрямований на досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти та Державного стандарту базової середньої освіти.

Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>

3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати</p>

		<p>власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою</p>

	самовираження у сфері культури	думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

3.4. Цілі та задачі освітнього процесу школи III ступеня:

3.4.1. **Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття повної загальної середньої освіти.** Повна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття повної середньої освіти цього ж навчального року;

3.4.2. у 10-11-х класах освітній процес спрямований на втілення освітньої програми, складеної на основі Типових освітніх програм закладів загальної середньої освіти III ступеня (накази МОН України від 20.04.2018 № 408 (у редакції наказу МОН від 28.11.2019 № 1493 зі змінами, внесеними наказом МОН від 31.03.2020 № 464) (таблиця 2), у відповідності до Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти (Постанова КМУ від 23.11.2011 № 1392) за такими освітніми галузями:

- мови і літератури
- суспільствознавство

- мистецтво
- математика
- природознавство
- технології
- здоров'я і фізична культура

3.4.3. логічна послідовність вивчення предметів здійснюється відповідно до навчальних програм;

3.4.4. освітній процес спрямований на досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів, створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p>

		<p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та</p>

	цифрова компетентність	складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді,

		<p>виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Цілі та задачі освітнього процесу на кожному рівні реалізації освітніх програм повинні бути обумовлені «моделлю» випускника, призначенням і місцем школи в

освітньому просторі міста, району, мікрорайону. Вони повинні бути сформульовані конкретно, бути вимірними, досяжними, визначеними за часом, несуперечливими по відношенню одна до одної. Інакше кажучи, відповідати загальним вимогам, що пропонуються до визначення цілей і задач.

Розділ 4. Навчальний план середньої загальноосвітньої школи № 95 на 2022/2023 навчальний рік та його обґрунтування

4.1. Середня загальноосвітня школа № 95 м. Львова – заклад загальної середньої освіти I-III ступенів. У 2022/2023 навчальному році кількість класів – 31, кількість учнів – 688. Початкових класів для дітей з порушеннями слуху (зі зниженим слухом) – 1 (2-В). Класів інклюзивного навчання – 20.

4.1.2. Робочі навчальні плани школи на 2022/2023 навчальний рік складені відповідно до вимог Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Державних стандартів освіти: Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою КМУ від 21.02.2018 № 87 (у редакції постанови КМУ від 24.07.2019 № 688) (для 1-4-х класів); Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою КМУ від 23.11.2011 № 1392; Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою КМУ від 30.09.2020 р. № 898 на основі Типових освітніх програм згідно:

- для 1-х класів - Типової освітньої програми для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти (розробленої під керівництвом Р. Шияна), затвердженої наказом МОН України від 12.08.2022 № 743 та Положення про «Школу повного дня»;
- для 2-х класів – Типової освітньої програми для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти (розробленої під керівництвом Р. Шияна), затвердженої наказом МОН України від 12.08.2022 № 743;
- для 3-4-х класів – на основі Типової освітньої програми для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти (розробленої під керівництвом Р. Шияна), затвердженої наказом МОН України від 12.08.2022 № 743-22;
- у 5-х класах – на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (наказ МОН України від 19.02.2021 № 235 (додаток 1), у відповідності до Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою КМУ від 30.09.2020 р. № 898;
- для 6-9-х класів – Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 № 405 (таблиця 10, з вивченням двох іноземних мов);
- для 10-11-х класів – Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 № 408 (у редакції наказу МОН від 28.11.2019 № 1493 зі змінами, внесеними наказом МОН від 31.03.2020 № 464) (таблиця 2).

4.1.3. Навчальні плани містять інваріантну складову, сформовану на державному рівні відповідно до Типових навчальних планів, та варіативну, в якій передбачено

додаткові години на курси за вибором, поглиблене вивчення предметів, факультативи, індивідуальні та групові заняття, спрямовані на задоволення різнобічних освітніх потреб учнів.

Курси за вибором:

- у початкових класах для дітей з порушеннями слуху (зі зниженим слухом):
  - українська мова (2 клас);
- у класах школи I ступеня:
  - розвиток критичного мислення (1-4-і класи) – за програмами, затвердженими ДОН Львівської облдержадміністрації;
- у класах школи II ступеня:
  - фінансова грамотність (6-і класи) – за програмою, затвердженою МОН України;
  - українознавство (7-8-і класи) – за програмою, схваленою Інститутом інноваційних технологій і змісту освіти МОН України «Програма курсу за вибором «Українознавство. 6-11 класи» під кер. П. Кононенко. Київ, 2014;
- у класах школи III ступеня:
  - факультативний курс «Фінансова грамотність» (10 клас; за програмою, рекомендованою МОН України: «Фінансова грамотність. Навчальний посібник.» за ред. Т. Смовженко. Київ, 2012).

4.1.4. З метою професійної орієнтації учнів 8-9-х класів, сприяння у виборі ними напряму профільного навчання у старшій школі, у 8-х класах збільшено години на вивчення англійської мови та алгебри. У 9-х класах збільшено години на вивчення алгебри.

4.1.5. Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється з урахуванням наказу МОН України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження нормативів наповнюваності та порядку поділу класів при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах». Оскільки наповнюваність 8-А класу (17 учнів) та 10-А класу (18 учнів) не передбачає поділу на групи при вивченні окремих предметів, 1 година варіативної складової у 8-А класі використана для поділу на групи хлопців і дівчат при викладанні трудового навчання, а 2 години варіативної складової у 10-А класі використані для поділу на групи хлопців і дівчат при викладанні технологій.

Розділ 5. Особливості організації освітнього процесу та застосування в ньому педагогічних технологій

5.1. Загальні підходи до організації освітнього процесу

5.1.1 Освітній процес у закладі освіти організовується відповідно до Законів України «Про освіту», «Про повну загальну освіту», інших актів законодавства, Освітньої програми СЗШ № 95 та спрямовується на виявлення та розвиток здібностей та обдарувань особистості, її індивідуальних здібностей, досягнення результатів навчання, прогресу в розвитку, зокрема формування і застосування відповідних компетентностей, визначених державними стандартами.

5.1.2 На кожному рівні повної загальної середньої освіти освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

5.1.3 Кожен учасник освітнього процесу зобов'язаний дотримуватися академічної доброчесності, яка формується системою та механізмами визначеними Законами України «Про освіту» (стаття 42), «Про повну загальну освіту» (стаття 43).

5.2. Особливості освітнього процесу в школі I ступеня

5.2.1 Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-4-х класів закладів загальної середньої освіти складає 3465 годин/навчальний рік:

для 1-х класів – 770 годин/навчальний рік

для 2-х класів – 875 годин/навчальний рік,

для 3-х класів – 910 годин/навчальний рік,

для 4-х класів – 910 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах школи I ступеня.

5.2.2 Принципи організації освітнього процесу:

- компетентнісний;
- інтегрований;
- діяльнісний.

5.2.3 Форми організації освітнього процесу:

- нестандартні: віртуальні подорожі, квести, екскурсії;
- сюжетно-рольові ігри, інсценізації;
- моделювання;
- ситуаційні вправи.

5.2.4 Впроваджуються технології:

- технологія створення ситуації успіху;
- інтерактивні технології;
- леготехнології;
- інформаційно-комунікаційні;
- проблемного навчання;
- проектні;
- розвитку критичного мислення;
- здоров'язберезувальні.

5.2.5 Вибір форм і методів навчання учнів 1-4-х класів вчителі, які в них викладають визначають самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

5.2.6 Поділ класів на групи здійснюється при вивченні української мови (мова та читання), інформатики, відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства

освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517).

5.2.7 Тривалість уроків у перших класах – 35 хвилин, у 2-4-х класах – 40 хвилин.

5.2.8 Організація освітнього процесу у 1-4-х класах здійснюється відповідно до Типових освітніх програм (1-2-і класи - наказ МОН України від 08.10.2019 № 1272; 3-4і класи - наказ МОН України від 08.10.2019 № № 1273, Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 87 від 21.02.2018, методичних рекомендацій МОН України, має забезпечити досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей), визначених змістовими лініями Типової освітньої програми початкової освіти у кожній освітній галузі, Державним стандартом початкової освіти;

5.3. Особливості освітнього процесу в школі II ступеня

5.3.1. Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-х класів закладів загальної середньої освіти складає 1050 годин/навчальний рік.

5.3.2. Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 6-9-х класів закладів загальної середньої освіти складає 4795 годин/навчальний рік:

- для 6-х класів – 1155 годин/навчальний рік,
- для 7-х класів – 1172,5 годин/навчальний рік,
- для 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік,
- для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах школи II ступеня.

5.3.3. Принципи організації освітнього процесу:

- компетентнісний;
- інтегрований (зміст навчальних предметів);
- інтеграції інноваційних технологій викладання навчальних дисциплін;
- діяльнісний.

5.3.4. Форми організації освітнього процесу, використання технологій:

- інтерактивних;
- дослідницьких та проектних;
- ситуаційного моделювання;
- кейсів;
- проблематизації (уроки-семінари, уроки-конференції);
- інформаційно-комінікаційних та мультимедійних;
- нестандартних: віртуальні подорожі, квести, екскурсії;
- відеоуроків;
- навчальних програм MOZABOOK;
- Stem-технологій;
- розвитку критичного мислення.

5.3.5 Вибір форм і методів навчання учнів 5-9-х класів вчителі, які в них викладають, визначають самостійно, враховуючи конкретні умови роботи,

забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

5.3.6. Поділ класів на групи здійснюється при вивченні української мови, іноземних мов, інформатики, трудового навчання відповідно до чинних нормативів («Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами).

5.3.7. Освітній процес забезпечує досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей), визначених змістовими лініями Типової освітньої програми ЗЗСО II ступеня (наказ МОН України від 20.04.2018 № 405) у кожній освітній галузі, Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804), навчальними програмами.

5.3.8. Організація освітнього процесу здійснюється відповідно до рекомендацій методичних листів МОН України від 19.08.2022 № 1/9530-22 «Про інструктивно-методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу та викладання навчальних предметів/інтегрованих курсів у закладах загальної середньої освіти у 2022/2023 навчальному році», з використанням навчальної літератури, рекомендованої МОН України (лист МОН №1/10686-22 «Про переліки навчальної літератури та навчальних програм, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання в освітньому процесі закладів освіти у 2022/2023 навчальному році»).

5.3.9. Освітній процес учнів для учнів з особливими освітніми потребами класів з інклюзивним навчанням: з порушеннями ОРА, ЗПР, інтелектуальними порушеннями, організовується з урахуванням Типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженого наказом МОН України від 12.06.2018 № 627 зі змінами (таблиці 13,16,18), рекомендацій ІРЦ, відповідно до Індивідуальної програми розвитку дітей з ООП, їх освітніх потреб та індивідуальних пізнавальних можливостей та має корекційно-розвиткове спрямування.

5.4. Особливості освітнього процесу в школі III ступеня

5.4.1 Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10-11-х класів складає 2660 годин/навчальний рік:

для 10-х класів – 1330 годин/навчальний рік,

для 11-х класів – 1330 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах школи II ступеня.

5.4.2 Принципи організації освітнього процесу:

- компетентнісний;
- інтегрований (зміст навчальних предметів);
- інтеграції інноваційних технологій викладання навчальних дисциплін;
- діяльнісний.

5.4.3 Форми організації освітнього процесу, використання технологій:

- інтерактивних;
- дослідницьких та проектних;
- ситуаційного моделювання (урок-прес-конференція, ділові ігри);
- кейсів;
- проблематизації (уроки-семінари, уроки-конференції);
- інформаційно-комінікаційних та мультимедійних;
- нестандартних: віртуальні подорожі, квести, екскурсії;
- відеоуроки;
- проблематизація навчання;
- навчальних програм МОЗАВОК;
- Stem-технологій;
- розвитку критичного мислення.

5.4.4 Вибір форм і методів навчання учнів 10-11-х класів вчителі, які в них викладають, визначають самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

5.4.5 Поділ класів на групи здійснюється при вивченні української мови, іноземних мов, інформатики, фізичної культури, «Захисту Вітчизни» відповідно до чинних нормативів («Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами)).

5.4.6 Освітній процес має забезпечити досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей), визначених змістовими лініями Типової освітньої програми ЗЗСО III ступеня (наказ МОН України від 20.04 2018 № 408 (у редакції наказу МОН України від 28.11.2019 № 1493, зі змінами внесеними наказом від 31.03.2020 № 464) у кожній освітній галузі, Державним стандартом базової та повної загальної освіти, навчальними програмами.

5.4.7. Організація освітнього процесу здійснюється відповідно до рекомендацій методичних листів МОН України від 19.08.2022 № 1/9530-22 «Про інструктивно-методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу та викладання навчальних предметів/інтегрованих курсів у закладах загальної середньої освіти у 2022/2023 навчальному році», з використанням навчальної літератури, рекомендованої МОН України (лист МОН №1/10686-22 «Про переліки навчальної літератури та навчальних програм, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання в освітньому процесі закладів освіти у 2022/2023 навчальному році»).

5.4.8. Освітній процес для учня з особливими освітніми потребами (порушеннями слуху) здійснюється з урахуванням Типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженої наказом МОН України від 26.07.2018 № 213 (додаток 4),

відповідно до Індивідуальної програми розвитку учня з ООП, його освітніх потреб та індивідуальних пізнавальних можливостей та має корекційно-розвиткове спрямування.

Розділ 6. Організація освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання

6.1. Відповідно до розділу III Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної освіти під час карантину освітній процес може бути організований з *використанням технологій дистанційного навчання*, що не потребує переведення здобувачів на дистанційну форму навчання.

6.2. В умовах надзвичайної ситуації та загальнодержавних протиепідеміологічних заходів та в рамках реалізації права на автономію рішення про особливості організації освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання приймається директором школи.

6.3. Організація освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання за обставин, які об'єктивно унеможливають відвідування закладів освіти, має забезпечити можливість здобувачів освіти реалізувати право на якісну та доступну освіту відповідно до їхніх здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей.

При цьому необхідно урахувати:

- матеріально-технічне оснащення віддалених робочих місць педагогічних працівників;
- матеріально-технічні можливості здобувачів освіти;
- рівень володіння інформаційно-комунікаційними технологіями та технологіями дистанційного навчання учасників освітнього процесу та провести заходи щодо підготовки педагогічних працівників до роботи з використанням обраних підходів до організації освітнього процесу, які прийняті наказом директора школи;
- інформування учнівської та батьківської спільноти про застосовані підходи до організації освітнього процесу;
- визначається режим роботи закладу освіти з урахуванням особливостей організації дистанційного навчання;
- призначається відповідальна особа за організацію освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання.

6.4. Технології дистанційного навчання можуть використовуватися під час організації здобуття освіти:

- за очною формою;
- за змішаною формою;
- індивідуальною формою (педагогічний патронаж);
- як допоміжні технології навчання учнів особливими освітніми потребами;
- під час проведення корекційно-розвиткових та додаткових занять, з урахуванням індивідуальних програм розвитку учнів з ООП.

6.5. З метою полегшення учасникам дистанційного навчання процесу організації навчання та користування відповідними електронними ресурсами обрати як

основну електронну освітню платформу Навчання і технології, при цьому педагогічним працівникам надається право застосовувати додаткові онлайн сервіси та інструменти, зокрема Zoom, Meet, Moodle, Classroom та інші електронні освітні ресурси, яким надано гриф МОН України, що доступний за посиланням: <https://mon.gov.ua/ua/ministerstvo/poslugi/grifi-ta-svidoctva/reyestr-grifiv-ta-svidoctv-mon>.

6.6. У разі додаткового використання інших електронних освітніх ресурсів забезпечувати їх перевірку щодо відповідності державним стандартам освіти, типовим освітнім і модельним навчальним програмам, мові освіти, іншим вимогам законодавства у сфері загальної середньої освіти; таку перевірку здійснюють педагогічні працівники, які добирають відповідні ресурси для використання в освітньому процесі.

6.7. Педагогічні працівники обирають форми, методи і засоби застосування технологій дистанційного навчання, а також визначають доцільність проведення конкретного навчального заняття в синхронному або асинхронному режимі, такі дії педагогічних працівників не потребують погодження чи схвалення.

6.8. Якщо освітній процес організовується з використанням дистанційних технологій навчання в умовах карантину або інших надзвичайних обставин, доцільно погодити з батьками учнів, які мають медичні протипоказання до занять із комп'ютерною технікою. Наявність таких протипоказань встановлюється на підставі медичного висновку чи іншого документа, виданого закладом охорони здоров'я.

6.9. Під час застосування технологій дистанційного навчання педагогічним працівникам слід:

- дотримуватися затвердженого розкладу уроків;
- дотримуватися санітарних правил і норм щодо формування розкладу навчальних занять, вправ для очей та постави, безперервної тривалості навчальної діяльності з технічними засобами навчання, тривалості виконання завдань для самопідготовки у позанавчальний час (домашніх завдань);
- налагодити та підтримувати зворотній зв'язок та конструктивні комунікації між учасниками освітнього процесу для досягнення результатів навчання, визначених державними стандартами освіти;
- створювати умови для забезпечення повноцінної участі в освітньому процесі осіб з особливими освітніми потребами (застосування допоміжних технологій навчання, підтримка з боку асистента вчителя та/або асистента учня, проведення (надання) додаткових психолого-педагогічних і корекційно-розвиткових занять (послуг) тощо) з обов'язковим урахуванням Індивідуальної програми розвитку;
- використовувати доступні засоби комунікації (телефонний, поштовий зв'язок тощо) для учнів, які не можуть взяти участь у синхронному режимі взаємодії з поважних причин (стан здоров'я, відсутність доступу (обмежений доступ) до мережі Інтернет або технічних засобів навчання тощо);
- дотримуватися вимог щодо захисту персональних даних учасників освітнього процесу в електронному освітньому середовищі.

6.10. Під час дії карантинних обмежень (застосування протиепідемічних заходів) освітній процес у закладі освіти за рішенням педагогічної ради може організовуватися у спосіб, за якого окремі паралелі класів навчаються очно, інші – дистанційно.

6.11. Обсяг навчального навантаження при організації освітнього процесу з застосуванням технологій дистанційного навчання не зменшується, а реалізується в синхронному та асинхронному режимах (з урахуванням необхідності запобігання погіршенню здоров'я учасників дистанційного навчання, а також технічних можливостей для синхронної взаємодії).

6.12. Застосування технологій дистанційного навчання передбачає регулярне відстеження вчителями результатів навчання учнів, надання їм за потреби підтримки в опануванні навчального матеріалу та оцінювання результатів навчальної діяльності учнів (за системою оцінювання, визначеною законодавством та з урахуванням рекомендації МОН України щодо організації оцінювання в умовах дистанційного навчання, надані листом МОН від 16.04.2020 № 1/9-213).

6.13. Якщо під час надзвичайних обставин для учнів з особливими освітніми потребами, зважаючи на порушення або інші особливості їх розвитку, не може бути проведено оцінювання результатів навчання з використанням технологій дистанційного навчання, таке оцінювання може здійснюватися очно після завершення/послаблення карантинних обмежень (у межах навчального року або до початку нового навчального року).

6.14. Додаткові психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові заняття (послуги) з використанням технологій дистанційного навчання можуть проводитися (надаватися) для учнів з особливими освітніми потребами, які здобувають освіту заочною формою в інклюзивних класах, або за індивідуальною формою навчання (педагогічний патронаж); проведення (надання) таких занять (послуг) здійснюється за погодженням з батьками (одним із них) згідно з Індивідуальною програмою розвитку з урахуванням індивідуальних потреб і можливостей особи з особливими освітніми потребами відповідно до Графіка проведення (надання) додаткових психолого-педагогічних і корекційно-розвиткових занять (послуг).

6.15. Педагогічні працівники, які організовують освітній процес з використанням технологій дистанційного навчання, мають підвищувати свою кваліфікацію щодо використання інформаційно-комунікативних (цифрових) технологій в освітньому процесі шляхом формальної (за типовою програмою підвищення кваліфікації), неформальної або інформальної освіти в порядку, визначеному законодавством.

6.16. Контроль за якістю та результативністю організації освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання, включається до внутрішньої системи забезпечення якості освіти (механізм моніторингу та контролю якості дистанційного навчання).

6.17. У рамках методичної підтримки педагогічних працівників:

- організовується навчання з оволодіння навичками роботи з електронними ресурсами, ефективними методиками дистанційного навчання;

- здійснюється планування обсягу коштів, необхідних для підвищення кваліфікації педагогічних працівників (за напрямом використання інформаційно-комунікативних (цифрових) технологій в освітньому процесі);

6.18. Облік робочого часу та оплата праці педагогічних працівників, які організують освітній процес з використання технологій дистанційного навчання, здійснюється відповідно до законодавства у сфері загальної середньої освіти.

6.19. Керівник закладу освіти, його заступники забезпечують організацію освітнього процесу з застосуванням технологій дистанційного навчання та здійснюють контроль за виконанням освітніх програм.

6.20. З метою забезпечення умов праці, необхідних для застосування технологій дистанційного навчання, відповідно до умов трудового договору може здійснюватися надання педагогічним працівникам персональних комп'ютерів (з можливістю використання засобів аудіо-, відео- конференцв'язку) в тимчасове користування. У разі використання педагогічними працівниками власних технічних засобів для потреб організації дистанційного навчання, вони можуть одержати компенсацію відповідно до законодавства про працю».

Розділ 7. Показники (вимірники) реалізації освітньої програми

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

7.1. Внутрішня система забезпечення якості освіти виступає одним з об'єктів оцінювання під час зовнішнього інституційного аудиту та здійснюється на підставі Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти у СЗШ № 95 м.Львова, розробленого відповідно до вимог Закону України «Про освіту» (стаття 41. Система забезпечення якості освіти) та рекомендацій Державної служби якості освіти України, наказі МОН України від 09.01.2019 № 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти».

7.2. Якість освіти - це рівень організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу, що забезпечує здобуття особами якісної освіти та відповідає вимогам, встановленим законодавством відповідним стандартом освіти та/або договором про надання освітніх послуг.

7.3. Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

7.4. Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;

- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

7.5. Внутрішня система забезпечення якості в закладі включає:

- стратегію, процедури, механізми забезпечення якості освіти;
- систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти;
- критерії та напрямки оцінювання освітнього середовища;
- критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників;
- критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти;
- створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування;
- інші процедури та заходи, що визначаються спеціальними законами або документами закладу освіти.

7.6. Методи та критерії, за якими здійснюється самооцінювання освітніх та управлінських процесів школи можуть доповнюватися індикаторами, які апробуються Державною службою якості освіти України та будуть узагальнені у її рекомендаціях.

7.7. Мета та завдання щорічного самооцінювання освітньої діяльності:

- виявлення можливостей школи для підвищення якості освітніх послуг;
- визначення перспективних напрямків діяльності педагогічного колективу з підвищення якості освіти;
- контроль та аналіз результативності виконання навчальних планів та Освітньої програми школи, якості знань, умінь і навичок учнів; розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- оновлення методичної бази освітньої діяльності; створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

7.8. Компоненти, які підлягають вивченню та самооцінюванню:

- Освітнє середовище.
- Система оцінювання здобувачів освіти.
- Педагогічна діяльність педагогічних працівників школи.
- Управлінські процеси в закладі освіти.

Внутрішнє оцінювання якості освітньої діяльності контролю дадуть можливість адміністрації школи визначити:

- відповідність освітнього процесу Законам України «Про освіту», «Про повну загальну освіту», іншим актам законодавства;
- забезпечення його спрямованості на формування і застосування відповідних компетентностей, визначених державними стандартами;
- наскільки реальний «продукт» діяльності школи - компетентності сформовані в учнів в процесі освітнього процесу - відповідає «моделі» випускника;
- ефективність реалізації освітньої програми,
- динаміку змін в освітньому процесі;
- існуючі проблеми;
- які корективи та зміни необхідно внести в Освітню програму СЗШ № 95 та в управлінські процеси.

Розділ 8. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми

Реалізація нового змісту освіти та досягнення прогнозованого результату роботи здійснюється у відповідності до Концепції «Нова українська школа», Державних стандартів освіти, Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді, нормативних документів МОН України: рекомендацій методичних листів МОН України від 19.08.2022 № 1/9530-22 «Про інструктивно-методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу та викладання навчальних предметів/інтегрованих курсів у закладах загальної середньої освіти у 2022/2023 навчальному році», з використанням навчальної літератури, рекомендованої МОН України (лист МОН №1/10686-22 «Про переліки навчальної літератури та навчальних програм, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання в освітньому процесі закладів освіти у 2022/2023 навчальному році»).

8.1. Навчальні програми для школи I ступеня:

8.1.1. **1-2-і класи** - Типова освітня програма (авторський колектив під керівництвом Шияна Р.), затверджена наказом МОН України від 08.10.2019 № 1272; **3-і класи** - Типова освітня програма, затверджена наказом МОН України від наказ МОН України від 08.10.2019 № № 1273, **4-і класи** - Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти I ступеня (4 класи), затверджена наказом МОН України від 20.04. 2018 № 407, та вимог оновлених програм: для 1-4-х класів, затверджених наказом МОН України від 05.08.2016 № 948,

8.1.2. Корекційно-розвиткова складова навчальних програм для **спеціальних початкових класів** для дітей зі зниженим слухом:

- Комплект навчальних програм дітей з порушеннями слуху (глухі та зі зниженим слухом), 2 клас.

8.1.3. Для дітей з особливими освітніми потребами в класах з інклюзивним навчанням:

- Комплект навчальних програм дітей з порушеннями інтелектуального розвитку, 2-4 клас;
- Комплект навчальних програм дітей з тяжкими порушеннями мовлення, 2-4 клас;
- Комплект навчальних програм дітей з порушеннями опорно-рухового апарату, 2-4 клас;

- Комплект навчальних програм дітей з затримкою психічного розвитку, 2-4 клас.

8.1.4 програми з корекційно-розвиткової роботи для дітей з особливими освітніми потребами:

- Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток слухового сприймання та формування вимови для дітей зі зниженим слухом» для 2-4 класів загальноосвітніх навчальних закладів зі спеціальною та інклюзивною формами навчання, навчально-реабілітаційних центрів (Федоренко О. Ф., Мала Н. І., Савчук О. О., Москаленко Т. І.);
- Програма з корекційно-розвиткової роботи «Ритміка» для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з порушеннями слуху (Вовченко О. А.);
- Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізична культура» для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей зі зниженим слухом (Форостян О.І., Шеремет Б. Г., Лещій Н. П., Малій В. М.).
- Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція мовлення» для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з важкими порушеннями мовлення (Трофименко Л. І., Ільяна В. М., Пригода З. С., Грибань Г.В., Аркадьєва О. О.);
- Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку» для 2- 4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із важкими порушеннями мовлення (Рібцун Ю.В.);
- Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток мовлення» для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із затримкою психічного розвитку (Омельченко І. М., Федорович Л. О.);
- Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку» (корекція особистішого розвитку) для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із затримкою психічного розвитку (Логвінова І. П., Кучеренко Ю.);
- Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток мовлення» для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із затримкою психічного розвитку (Омельченко І. М., Федорович Л. О.);
- Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція мовлення» для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із порушеннями опорно-рухового апарату (Ільєнко Т.А., Стах О.Г., Трофименко Л.І.);
- Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку» (базова) для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (Чеботарьова О. В., Іоганова Н. А.);
- Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізкультура для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із порушеннями опорно-рухового апарату (Остапенко Т. В., Авраменко Л. Ю., Свистун Г. М.);
- Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізкультура» для 2-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з розумовою відсталістю (Бобренко І. В.);
- Програма з корекційно-розвиткової роботи «Соціально-побутове орієнтування».

8.2. Навчальні програми для школи II ступеня:

8.2.1. Навчальні програми для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня, затверджені наказами МОН від 20.04.2018 № 408 (у редакції наказу МОН від

28.11.2019 № 1493 зі змінами, внесеними наказом МОН від 31.03.2020 № 464) та наказом МОН України від 24.11.2017 № 1539 (польська мова)

- Українська мова
- Українська література
- Біологія
- Всесвітня історія
- Географія
- Зарубіжна література
- Інформатика
- Історія України
- Математика
- Мистецтво
- Основи здоров'я
- Природознавство
- Трудове навчання
- Фізика
- Фізична культура
- Хімія
- Польська мова для ЗНЗ з навчанням українською мовою
- Іноземні мови.

8.2.2. Для дітей з особливими освітніми потребами в класах з інклюзивним навчанням:

- Комплект навчальних програм для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку, 5-9 клас;
- Комплект навчальних програм для дітей з тяжкими порушеннями мовлення, 5-10 клас;
- Комплект навчальних програм для дітей з затримкою психічного розвитку, 5-10 клас.

8.2.3. Програми з корекційно-розвиткової роботи для дітей з особливими освітніми потребами:

- Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток слухового сприймання та формування вимови для дітей зі зниженим слухом» для підготовчого, 1-5-х класів загальноосвітніх навчальних закладів зі спеціальною та інклюзивною формами навчання, навчально-реабілітаційних центрів (Федоренко О. Ф., Мала Н.І.);
- Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток слухового сприймання та формування вимови для дітей зі зниженим слухом» для підготовчого, 1-5-х класів загальноосвітніх навчальних закладів зі спеціальною та інклюзивною формами навчання, навчально-реабілітаційних центрів (Федоренко О. Ф., Автомонова І.Р.);
- Програма з корекційно-розвиткової роботи «Соціально-побутове орієнтування» для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з інтелектуальними порушеннями (Остапенко Л.Г., Тарнавська Л.І.);
- Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція мовлення» для 5-10-х класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з тяжкими порушеннями мовлення (Трофименко Л.І., Ільяна В. М.);
- Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток мовлення» для 5-9-х класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з затримкою психічного розвитку (Омельченко І.М., Федорович Л.О.);

- Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізкультура» для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей зі зниженим слухом (Форостян О.І., Шеремет Г.Б.);
- Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізкультура» для 5-9 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з затримкою психічного розвитку (Шеремет Б.Г., Сак Т.В.);
- Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізкультура» для 5-9 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з тяжкими порушеннями мовлення (Чепурний А.В.);
- Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізкультура» для 5-9 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з інтелектуальними порушеннями (Бобренко І.В.).

8.3 Навчальні програми для школи III ступеня

8.3.1. Для учнів 10-11-х класів – навчальні програми для учнів закладів загальної середньої освіти III ступеня, затверджені наказами МОН від 23.10.2017 № 1407 та від 24.11.2017 № 1539:

- Українська мова. Рівень стандарту
- Українська література. Рівень стандарту
- Біологія і екологія. Рівень стандарту
- Всесвітня історія. Рівень стандарту
- Географія. Рівень стандарту
- Громадянська освіта (інтегрований курс). Рівень стандарту
- Зарубіжна література. Рівень стандарту
- Захист Вітчизни. Рівень стандарту
- Інформатика. Рівень стандарту
- Історія України. Рівень стандарту
- Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія). Рівень стандарту
- Мистецтво. Рівень стандарту
- Технології. Рівень стандарту
- Фізика і астрономія (авторський колектив під керівництвом Локтева В.М.) Рівень стандарту
- Фізична культура. Рівень стандарту
- Хімія. Рівень стандарту
- Іноземні мови. Рівень стандарту.

8.3.2. Для дітей з особливими освітніми потребами в класах з інклюзивним навчанням програми з корекційно-розвиткової роботи для дітей з особливими освітніми потребами: